

३६. **वडा बाल अधिकार समिति : (१)** महानगरपालिकाको प्रत्येक वडामा बालबालिकाको अधिकारको सम्मान, संरक्षण, प्रवर्धन र परिपूर्ति गर्न वडा बाल अधिकार समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।

(२) वडा बाल अधिकार समितिमा देहायबमोजिमको अध्यक्ष र सदस्य रहनेछः

(क)	वडा अध्यक्ष	-अध्यक्ष
(ख)	वडा समितिले तोकेको वडा सदस्य दुई जना	-सदस्य
(ग)	वडामा रहेका विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा बाल संरक्षण शिक्षक मध्येबाट १ जना महिला सहित वडा समितिले मनोनित गरेको २ जना	-सदस्य
(घ)	बाल मनोविज्ञ मध्येबाट वडा समितिले मनोनित गरेको १ जना	-सदस्य
(ङ)	वडा तहमा बालबालिकाको हक अधिकार प्रवर्धन एवम् बाल संरक्षणका क्षेत्रमा क्रियाशील संस्था वा अभियान मध्येबाट १ जना महिलासहित वडा समितिले मनोनित गरेको २ जना	-सदस्य
(च)	वडामा कार्यरत महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविका मध्येबाट वडा समितिले मनोनित गरेको १ जना	-सदस्य
(छ)	वडातहमा रहेको प्रहरी कार्यालयका प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि	-सदस्य
(ज)	वडा बाल क्लब सञ्जालका अध्यक्षसहित सञ्जालले छनौट गरेको २ जना (बालक र बालिका)	-सदस्य

(भ) वडा सचिव

-सदस्य सचिव

३७. वडा बाल अधिकार समितिको बैठकसम्बन्धी व्यवस्था : वडा बाल अधिकार समितिको बैठकसम्बन्धी व्यवस्था देहायबमोजिम हुनेछ-

(क) बैठक कम्तीमा दुई महिनामा एक पटक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

तर, वडा बाल अधिकार समितिले आवश्यक ठानेमा जुनसुकै बेला बैठक बस्न सक्नेछ ।

(ख) वडा बाल अधिकार समितिको बैठक अध्यक्षको निर्देशनमा सदस्य सचिवले बोलाउनेछ । सदस्य सचिवले समितिको बैठक बस्ने सूचना सहित बैठकमा छलफल हुने विषयको सूची तीन दिन अगावै वडा बाल अधिकार समितिका सदस्यलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(ग) समितिमा तत्काल कायम रहेका सदस्य सङ्ख्याको पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(घ) बैठकमा उपस्थित सदस्यको बहुमतको निर्णयलाई बैठकको निर्णय मानिनेछ । मत बराबर भएमा भने बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।

(ङ) बैठकको अध्यक्षता वडा बाल अधिकार समितिको अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्यले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

- (च) वडा बाल अधिकार समितिको बैठकमा आवश्यकताअनुसार बाल अधिकार तथा बालसंरक्षणको क्षेत्रमा कार्यरत निकाय, सघसंस्थाका प्रतिनिधि एवम् पेसागत विज्ञ वा विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
- (छ) वडा बाल अधिकार समितिको निर्णय अध्यक्ष र सदस्य सचिवले प्रमाणित गरी सदस्य सचिवले अभिलेख राख्नेछ ।
- (ज) वडा बाल अधिकार समितिको बैठकसम्बन्धी अन्य कार्यविधि समितिले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।
- (झ) समितिको बैठक तथा सञ्चालन खर्च प्रचलित नियमानुसार हुनेछ ।
- (ञ) वडा कार्यालयले वडा बाल अधिकार समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्नेछ ।

३८. वडा बाल अधिकार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : वडा बाल अधिकार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ:-

- (क) वडाभित्रका बालबालिकाको तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने,
- (ख) वडा तहमा बाल अधिकारको अवस्था अनुगमन गर्ने तथा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने,
- (ग) वडाको योजना तर्जुमा तथा स्रोत विनियोजनका लागि बालबालिकाको विषयलाई प्राथमिकतामा राख्न तथा वडाबाट प्रस्तावित हुने बालबालिकासम्बन्धी योजना, नीति र कार्यक्रम निर्माण गर्न वडा समितिलाई प्राविधिक सहयोग गर्ने, गराउने,
- (घ) वडाभित्र आधारभूत तहको शिक्षा प्राप्त गर्ने उमेर समूह (अर्थात् १३ वर्ष उमेर नपुगेका) का सबै

बालबालिका विद्यालयमा आएको, पढाइलाई निरन्तरता दिएको तथा कानुनविपरीत बालबालिका श्रममा संलग्न भए/नभएको यकिन गर्न निरन्तर अनुगमन गर्ने, गराउने,

- (ड) वडा भित्र दफा १६ को उपदफा (५) बमोजिमको विवरण लिने र बालबालिकालाई श्रममा लगाउने रोजगारदाताको सूचीकरणसम्बन्धी कार्य गर्ने र सोसम्बन्धी अभिलेख समितिसमक्ष पेस गर्ने,
- (च) वडा तहमा बाल अधिकारका सचेतना र प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (छ) वडामा बाल संरक्षण तथा बाल अधिकारको प्रवर्धनका लागि सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको स्थितिको अनुगमन, निरीक्षण र मूल्याङ्कन गर्दै प्रगति प्रतिवेदन वडा समिति तथा महानगर बाल अधिकार समितिसमक्ष पेस गर्ने,
- (ज) सार्वजनिक सुनुवाइका समयमा स्थानीय तहबाट सम्पन्न भएका बाल अधिकारसम्बन्धी कार्यको प्रगति विवरण सार्वजनिक गर्ने,
- (झ) वडालाई बालमैत्री बनाउने प्रक्रियामा वडा समितिलाई सघाउने,
- (ञ) बाल अधिकार हननका घटनाबारे आएका सूचना तथा उजुरीलाई महानगरपालिकाको न्यायिक समिति वा अन्य सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गरी पठाउने,
- (ट) पीडित एवम् प्रभावित बालबालिकाको उद्धार, संरक्षणका लागि समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने तथा समितिको निर्देशनअनुरूप कार्य गर्ने,

वर्ष ७) कामपा, स्थानीय राजपत्र, भाग १, मिति २०८०/११/१४

- (ठ) वडा तहको योजना निर्माणमा बालबालिकाको सहभागिता सुनिश्चित गर्न वडास्तरीय बाल भेला तथा बालसभा आयोजना गर्नुका साथै भेला तथा सभाको सहजीकरणमा सघाउने,
- (ड) वडा बाल अधिकार समितिका बैठकका निर्णय एवम् सम्पन्न गरिएका कामकारवाहीको अभिलेख दुरुस्त एवम् सुरक्षित राख्ने,
- (ढ) महानगरपालिका, समिति तथा वडा समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।